

Biblioteca Nou Barris
Aurora Díaz Plaja

ARTS DEL CIRC

CIRC TRADICIONAL - CIRC CONTEMPORANI
ARTS DE CARRER - CIRC SOCIAL

2023

CIRC TRADICIONAL

Els orígens del circ cal buscar-los en disciplines com el malabarisme, les acrobàcies o l'il·lusionisme. Uns 3500 anys A.C., els egipcis ja representaven malabaristes a les parets de les grutes de Beni-Hassan. I des de molt antic, la civilització xinesa destacava per les seves exhibicions de força, equilibri, habilitat i flexibilitat.

Els romans de l'antiguitat van donar el nom de "circ" als espectacles públics d'entreteniment. El circ era l'espai físic on es desenvolupaven carreres de carros i cavalls, a més d'acollir els desafiaments a vida o mort entre homes i animals.

Va ser durant l'Edat Mitjana quan bufons, joglars i acròbates van començar a recórrer vil·les i ciutats amb els seus espectacles ambulants, actuant a les places públiques. En aquesta època, provinents de l'Orient per la Ruta de la Seda, van arribar les disciplines acrobàtiques i malabarístiques. De la "Commedia dell'Arte" italiana es pot trobar l'origen de la pantomima i de la figura de l'arlequí.

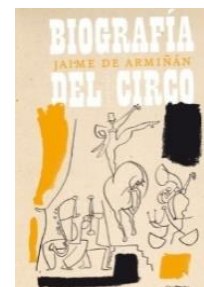
Els orígens del circ modern daten del segle XVIII, concretament l'any 1768 a Londres. El genet militar Philip Astley va començar a oferir actuacions acrobàtiques eqüestres sota un amfiteatre de fusta, amb sostre i una pista de sorra rodona. Més tard va anar afegint pantomimes còmiques, exercicis propis dels gimnastes i saltimbanquis, i elements d'altres àmbits del lleure i de l'entreteniment. Havia nascut el circ com l'espectacle que avui dia es coneix.

OBRES GENERALS

- ★ AIROLDI, Serge. [Costumes de cirque](#). [Rodez] : Rouergue, cop. 2011
- ★ ALBERICH SARMIENTO, Antonio. [El Circo que yo he visto : \[50 años de circo\]](#). Madrid : Avispa, DL 2000

- ★ ARMIÑÁN, Jaime de. [Biografía del circo](#). Logroño : Pepitas de Calabaza, 2014

Apassionant recorregut per la història del circ de la mà de Jaime de Armiñán. Aquest llibre va ser publicat per primera vegada l'any 1958. Esdevé tot un clàssic, una referència imprescindible sobre l'univers circense, difícil de trobar –fins ara– que ha estat considerat per alguns crítics com una obra mestra en el seu gènere.

- ★ BELIS, Roger. [El Circ](#). Barcelona : Laia, 1976
- ★ BOUISSAC, Paul. [Circo e cultura](#). Palermo : Sellerio Editore, [1986]
- ★ DE RITIS, Raffaele. [Storia del circo : dagli acrobati egizi al Cirque du Soleil](#). Roma : Bulzoni, cop. 2008

- ★ DUPAVILLON, Christian. [Architectures du cirque : des origines à nos jours](#). Paris : Le Moniteur, cop. 2001
- ★ DUPAVILLON, Christian. [La Tente et le chapiteau](#). Paris : Norma, 2004
- ★ EGUIZÁBAL MAZA, Raúl. [El Gran salto : la asombrosa historia del circo](#). Barcelona : Península, 2012

- ★ [En piste! : les plus beaux costumes de cirque](#). Lyon : Fage ; Moulins : Centre National du Costume de Scène et de la Scénographie, 2013

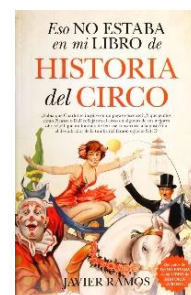
Obra escrita amb motiu de l'exposició sobre vestuari circense que es va realitzar el 2014. Organitzada pel Centre Nacional de Vestuari Escènic i Escenografia i per la Biblioteca Nacional de França, contempla la història del vestuari de circ des del segle XIX fins als nostres dies.

- ★ GASCH, Sebastià. [Amaestramiento de animales : su captura, adquisición, alojamiento, métodos de doma y ejercicios](#). Barcelona : Fama, cop. 1955
- ★ JACOB, Pascal. [La Fabuleuse histoire du Cirque](#). Paris : Édition du Chêne, 2002
- ★ JACOB, Pascal. [Une Histoire du cirque](#). Paris : Seuil : Bibliothèque Nationale de France, cop. 2016
- ★ MARQUERIE, Alfredo. [Un Mes con el circo](#). Madrid : Taurus, 1955
- ★ MAUCLAIR, Dominique. [Historia del circo : viaje extraordinario alrededor del mundo](#). Lleida : Milenio, cop. 2003

- ★ RAMOS, Javier. [Eso no estaba en mi libro de historia del circo](#). [Córdoba] : Editorial Almuzara, febrero de 2019

Recopila les anècdotes i curiositats més desconegudes del circ. Des dels orígens del circ, amb les curses de l'antiga Roma o la Commedia dell'Arte italiana, o des de la Xina per trobar als primers malabaristes o al Salvatge Oest amb Buffalo Bill, trobareu una galeria dels personatges menys coneguts del circ.

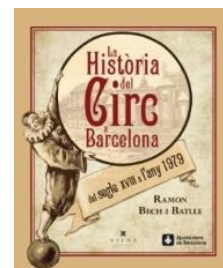
- ★ RUIZ CEBALLOS, Marcos. [Apuntes sobre la historia del circo](#). Sevilla : Punto Rojo Libros, 2020
- ★ SÁINZ MORENO, Javier. [11 ensayos sobre circo](#). Madrid : Javier Sáinz, 2011
- ★ [Sebastià Gasch, el gust pel circ : antologia de textos](#). Tarragona : El Mèdol, 1998
- ★ SERENA, Alessandro. [Storia del circo](#). Milano : Bruno Mondadori, [2008]
- ★ THOMSON, Peter G. [Las Maravillas del circo](#). Valladolid : Maxtor, cop. 2015
- ★ VIYUELA, Pepe. [Bestiario del circo](#). [Madrid] : Medusa, DL 2003

CATALUNYA

- ★ AMAYA, Ángel. [Circo Raluy en Rosario-Argentina](#). [Argentina?] : Imprimerie Ah-Sing, 2004

- ★ BECH i BATLLE, Ramon. [La Història del circ a Barcelona : del segle XVIII a l'any 1979](#). Barcelona : Ajuntament de Barcelona : Viena, 2015

Barcelona té una llarga trajectòria circense que li ha permès ser testimoni privilegiat de les actuacions d'artistes que han inscrit el seu nom amb lletres d'or en la història del circ. Aquest llibre és un homenatge a tots els artistes i empresaris que han fet possible que els barcelonins gaudissin, durant més de dos-cents anys, de l'art del "més difícil, encara".

- ★ [Circ Raluy : homenatge a Lluís Raluy Iglesias en el centenari del seu naixement = homenaje a Lluís Raluy Iglesias en el centenario de su nacimiento](#). [S.l.] : Javier Sáinz, DL 2010

- ★ [Circo Raluy : 70 aniversario : dossier](#). [S.l. : s.n., 1999?]

- ★ DALMAU, Antoni R. [El Circo en la vida barcelonesa : crónica anecdótica de cien años circenses](#). Barcelona : Librería Millà, 1947

- ★ ELIAS i FARRÉ, Josep. [El Circ a Igualada : 1883-2020](#). Igualada : Ajuntament d'Igualada, desembre 2020

Un recorregut per la història del circ en aquesta ciutat de la mà d'un dels millors cronistes circenses que encara continuava en actiu en el moment de la publicació d'aquest llibre. Josep Elias Farré fou un apassionat del circ des de ben petit i va ser corresponsal de la revista "Circo".

- ★ ELIAS i FARRÉ, Josep. [Josep Elias Farré : corresponsal de la revista "Circo" 1956-1963 : \[correspondència i cartes cròniques\]](#). [Igualada? : l'autor, 196-?]

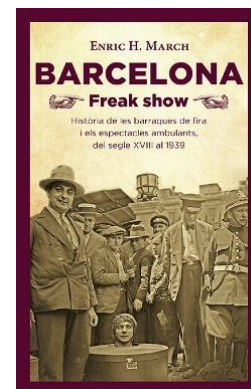
- ★ ELIAS i FARRÉ, Josep. [La Màgia del circ : recull de notes de premsa sobre Pinito del Oro : equilibrista sobre trapezi](#). [Igualada? : l'autor], 1999

- ★ ISARRUALDE, Marcelo. [Circo Raluy](#). L'Aldea : Circo Raluy, cop. 1999

- ★ JULIÀ, Jordi. [La Vida dels saltimbanquis](#). [Girona] : Marrameu, 2014

- ★ MARCH, Enric H. [Barcelona freak show : història de les barraques de fira i els espectacles ambulants, del segle XVIII al 1939](#). Barcelona : Viena Edicions : Ajuntament de Barcelona, novembre del 2021

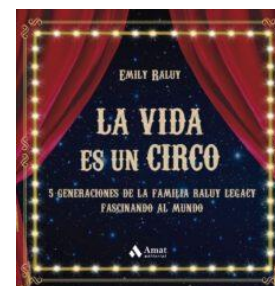
Per barraques de fira entenem els espectacles ambulants que, des del segle XVIII fins al primer terç del XX, exhibien habilitats circenses i atraccions excèntriques al marge dels circuits habituals. Nans, gegants, homes i dones obesos i amb altres peculiaritats físiques: dones barbudes, siamesos o hermafrodites, considerats en aquell temps "fenòmens humans". Aquests són els protagonistes d'aquesta història, juntament amb els faquirs, les col·leccions d'animals salvatges, monstruosos o d'espècies estranyes, els museus de cera i els museus anatòmics. La història de les barraques i els fenòmens de fira ens parla, alhora, del desenvolupament urbà de la ciutat de Barcelona, des del nucli històric fins més enllà de les antigues muralles i els pobles del Pla.

- ★ MARILL ESCUDÉ, Jordi. [Aquell hivern... : l'espectacle de Buffalo Bill a Barcelona](#). Palma de Mallorca : Olañeta, cop. 1998

- ★ RALUY, Emily. [La Vida es un circo : 5 generaciones de la familia Raluy Legacy fascinando al mundo](#). Barcelona : Amat, 2023

De la mà d'Emily Swider Raluy, artista de cinquena generació de la família Raluy Legacy, ens endisem en la història del Circ Raluy Legacy.

- ★ RALUY TOMÁS, Luis. [El Circ dels saltimbanquis](#). Barcelona : Circ Raluy, DL 2014
- ★ ROVIRA CLIMENT, Joan Josep. [Circ Raluy](#). [Tortosa] : Cinc Torres Club, DL 2006
- ★ VILLAR, Máximo. [Villar](#). [Figueres] : Circus Arts Foundation, 2014
- ★ VINYES i SABATÉS, Josep. [Josep Vinyes](#). [Figueres] : Circus Arts Foundation, 2014

ESPANYA

- ★ ÁLVAREZ GONZÁLEZ, Luis. [Padre, ¿cuánto cuesta ser payaso? : Circo de los Muchachos 1967/1975](#). [Alicante] : Editorial Círculo Rojo, 2017
- ★ ARMERO, José Mario. [Cien años de circo en España](#). Madrid : Espasa-Calpe, 1986

- ★ CARDENAL, Eduardo. [Gran Cardenal y el Circo de las Islas Canarias : autobiografía del equilibrista madrileño](#). Madrid : Teatro Circo Price [etc], 2008
- ★ CAULÍN MARTÍNEZ, Antonio. [Teatro-Circo de Abacete : 1887-2002, 2002-2006](#). Albacete : Asociación Cultural Iván Carbajal, 2007
- ★ [El Circo español ante el tercer milenio](#). Madrid : La Avispa, DL 2003
- ★ EGUIZÁBAL MAZA, Raúl. [Historias del Circo Price y otros circos de Madrid : del antiguo Circo Price al moderno Teatro Circo Price](#). Madrid : La Librería, cop. 2007
- ★ HIGUERA i GUIMERÀ, Joan-Felip. [El Circo en España y el circo "Price" de Madrid](#). Madrid : J. García Verdugo, DL 1998
- ★ [Mislata : cuna de grandes artistas](#). Mislata : Ajuntament de Mislata : Diputació de València, DL 2007
- ★ MUÑIZ SÁNCHEZ, Alberto. [Muchachos](#). Madrid : Benposta, DL 1976
- ★ NADAL, Antoni. [Teatre, circ, titelles : quinze estudis d'història de les arts escèniques](#). Palma : Documenta Balear, 2017
- ★ [Passen i vegem = Pasen y vean : 18 maig al 15 d'octubre de 2006](#). [València] : Diputació de València : Museu Valencià d'Etnologia, DL 2006
- ★ PRADOS DE LA PLAZA, Luis. [De Madrid al circo](#). Madrid : Spainfo, 2008
- ★ [El Primer Circo de Price : Fondos documentales del Ayuntamiento de Madrid](#). Madrid : Teatro Circo Price : Ayuntamiento de Madrid, cop. 2008
- ★ SÁINZ MORENO, Javier. [Circos en ruta](#). Madrid : el autor, 2009
- ★ SÁINZ MORENO, Javier. [El Gran momento del Circo Wonderland](#). Madrid : Galaxia Circus, 2016
- ★ [Teatro Circo Price 2007-2008 : Dos años en imágenes](#). Madrid : Teatro Circo Price : Ayuntamiento de Madrid, 2008

★ TIDOR LÓPEZ, Miguel Ángel. [El Circo en España : una revisión histórica desde el ámbito de la investigación](#). Bilbao : Artezblai Editorial, septiembre 2018

Assaig d'investigació rigorosa sobre la història del circ. En paraules del seu autor, aquest estudi vol "ajudar a visualitzar la importància del circ en el desenvolupament cultural, social i econòmic de la història i aportar documentació que pugui servir de referència per a futurs treballs i investigacions. Llibre guanyador del IX Premi Internacional Artez Blai d'Investigació sobre les Arts Escèniques.

★ TIDOR LÓPEZ, Miguel Ángel. [Hacia una formación oficial de las artes circenses en España \[tesis doctoral\]](#). Granada : [M.A. Tidor López, 2016]

EUROPA

- ★ ANDERSON, Jonathan. [Circus](#). [London] : Lucky Panda Press, 2008
- ★ BOUCHERY, Louis. [Dans l'intimité des géants : l'éléphant de cirque](#). Vic-la-Gardiole : L'Entretemps Éditions, [2005]

- ★ [Circo Americano : une histoire en images](#). [Pays Bas] : Editions Becom Publishers, 2010

Llibre de fotografies sobre la història del Circo Americano del 1960 al 2010. Tot i que el seu nom pot donar lloc a equivocació, el Circo Americano és d'origen italià dirigit per la cèlebre família de Ferdinando Togni.

- ★ DEGELDÈRE, Charles. [Cirques en bois, cirques en pierre de France : leur histoire à travers la carte postale](#). Paris : Association Arts des 2 Mondes, [2002]
- ★ FENOUILLET, Pierre. [Monsieur Loyal : l'AOC du cirque](#). Talence : Bastingage, DL 2013
- ★ GUREVIČ, Zinovij Bonič. [Sobre los géneros del circo soviético](#). Ciudad de la Habana : Editorial Pueblo y Educación, [1986]
- ★ HAMEL, Christian. [Les Ours au cirque](#). Etel : L'Aventure carto, [2004]
- ★ JACOB, Pascal. [Cirque et compagnies](#). Arles : Actes Sud Junior, [2009]
- ★ [Jours de cirque](#). Arles : Actes Sud ; Monaco : Grimaldi Forum, cop. 2002
- ★ PISTERS, Helga. [Circus Roncalli](#). Edition Panorama : Germany, [2006]
- ★ PÉREZ GARCÍA, Carlos. [Buffalo Bill : romance](#). Valencia : Media Vaca, 2013
- ★ [Presente y futuro del circo en Europa : con la inclusión del texto íntegro de las ponencias presentadas en el congreso. Congreso Internacional de los Amigos del Circo](#). Madrid : García Verdugo, 1988
- ★ PRETINI, Giancarlo. [La grande cavalcata](#). Udine : Trapezio libri, 1987
- ★ SCHOTT, Raphaël. [Le Cirque Arlette Gruss](#). [Avignon]: L'Instantané Éditions, 2002
- ★ SOULAS, Maya. [Le Cirque : des métiers, une passion](#). Toulouse: Éditions Milan, [2011]
- ★ TUEFFERD, François. [Le Cirque de François Tuefferd : photographies de 1933 à 1954](#). Paris: Musée national des arts et traditions populaires, [1998]

AMÈRICA

★ ADAMS, Rachel. [Sideshow U.S.A : freaks and the American cultural imagination](#). Chicago [etc.] : University of Chicago Press, cop. 2001

★ [The American circus](#). New Haven ; London : Yale University Press, [2012]

Profusament il·lustrat i molt ben document, aquest volum fa un recorregut per la història del circ als Estats Units des de finals del segle XVIII fins al XX, explorant com la cultura americana, els seus valors i les seves pràctiques empresarials van alterar la naturalesa original del circ europeu, i com, a finals del segle XIX, el van transformar en un espectacle distintiu americà. El circ va esdevenir una sofisticada combinació entre el teatre i el "show-business" amb veritables tècniques de màrqueting i publicitat per a atreure les masses. El llibre també explora la part fosca del circ i la seva relació amb el sector marginat de la societat

★ APPS, Jerold W. [Ringlingville, USA : the stupendous story of seven siblings and their stunning circus success](#). Madison : Wisconsin Historical Society Press, 2005

★ BERNSTEIN, Gustavo. [Sarrasani : entre la fábula y la epopeya](#). Buenos Aires : Biblos, 2000

★ BOGDAN, Robert. [Freak show : presenting human oddities for amusement and profit](#). Chicago [etc.] : The University of Chicago, 1990

★ [The Circus](#). Hong Kong [etc.] : Taschen, cop. 2008

★ DAVIS, Janet M. [The Circus age : \[culture & society under the american big top\]](#). Chapel Hill [etc.] : The University of North Carolina, cop. 2002

★ DUCCI GONZÁLEZ, Pilar. [Años de circo : historia de la actividad circense en Chile](#). [Barcelona] : Circus Arts Foundation : [PPU], 2012

★ DYLAN, Marc-Pierre. [Freaks, la historia del Circo Barnum](#). Madrid : Nowtilus, 2012

Va haver-hi una època en la que les fires de "monstres" recorrien els Estats Units a diari. La gent s'hi acostava en massa a presenciar els espectacles d'aquells circs on s'exhibien tot tipus de persones amb malformacions. En aquest llibre descobrirem la història de Phineas Taylor Barnum, propietari del famós Circ Barnum de "freaks"; els seus mètodes publicitaris i de màrqueting per a atreure públic i la importància fonamental que aquest circ ha tingut a l'imaginari popular dels Estats Units.

★ MARQUÉS, Mario. [Bizarro : la parada de los monstruos : un espectáculo freak](#). [Barcelona] : Redbook, [2023]

★ REVOLLEDO CÁRDENAS, Julio. [El Siglo de oro del circo en México](#). [Barcelona] : Más Difícil Todavía, 2010

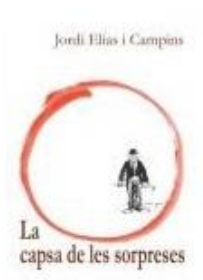
- ★ SEIBEL, Beatriz. [Historia del circo](#). Buenos Aires : Ediciones del Sol, 1993
- ★ SIMON, Linda. [The Greatest shows on earth : a history of the circus](#). London : Reaktion Books, cop. 2014

FIGURES RELLEVANTS DEL CIRC

- ★ BACIGALUPE, Carlos. [Arturo Castilla : que soñaba circos](#). Bilbao : Muelle de Uribitarte, DL 2007

- ★ ELIAS, Jordi. [La Capsa de les sorpreses](#). Barcelona : [s.n.], 2015

Escrit per Jordi Elias i Campins l'any 1968, es tracta d'una obra inèdita que repassa les seves memòries i vivències com a escriptor i especialista en circ. El llibre ha estat editat ara pels seus fills Immaculada, Maria Rosa i Quim. Jordi Elias fou el creador de la revista mensual Circo (1956-1962). També va publicar els llibres *Diálogos de circo* (1962), *10 anys de circ* (1964) i *Pinito de Oro, una vida en el trapecio* (1968).

- ★ ESTELRICH, Miquel. [Mestelrich : memorias de un equilibrista](#). Palma : Documenta Balear, 2006
- ★ GASCH, Sebastià. [Sebastià Gasch : crític d'art i de les arts de l'espectacle : 9 d'octubre de 1997, centenari del naixement de Sebastià Gasch](#). [Barcelona] : Generalitat de Catalunya, cop. 1997
- ★ GONZÁLEZ, Simón. [\[Miss Mara\] Una Vida apasionante en la barra del trapecio](#). Madrid : García Verdugo, 1999
- ★ HERMARY-VIEILLE, Catherine. [Lola Montes](#). Barcelona : Martínez Roca, DL 1995

- ★ JANÉ, Jordi. [Un segle de circ : Paulina Andreu Rivel Schumann = Un siglo de circo = A century of circus : \[catàleg de l'exposició\]](#). Barcelona : Arts Santa Mònica : Angle, DL 2010

Catàleg de l'exposició sobre Paulina Schumann, filla i deixeblla de Josep Andreu « Charlie Rivel » és una figura cabdal del virtuosisme i el « savoir-faire » del gran circ del segle XX.

- ★ PETIT, Philippe. [Alcanzar las nubes : mi paseo por el alambre entre las Torres Gemelas](#). Barcelona : Alpha Decay, 2007

- ★ PINITO DEL ORO. [Pinito del Oro : memorias de una trapezista : autobiografía.](#)
Barcelona : Más Difícil Todavía, 2010

Autobiografía d'una de les màximes artistes del circ espanyol, l'excel·lent trapezista canària Pinito del Oro.

- ★ PLATAS, José Francisco. [\[Volatín\] Ases y figuras estelares del alambre.](#) Madrid : Sáinz, 2010
- ★ SÁINZ MORENO, Javier. [Ramón Sacristán Fernández : toda una vida de circo.](#) Madrid : Galaxia Circus, 2015
- ★ SÁINZ MORENO, Javier. [Los Romero, los Riquelme, los Pajares y los Salvini : cuatro grupos emparentados de artistas y payasos del ayer y de hoy.](#) Madrid : Galaxia Circus, 2015
- ★ SÁINZ MORENO, Javier. [Una Saga de circo centenaria : los Muñoz.](#) Madrid : Galaxia Circus, 2016

CIRC CONTEMPORANI

Durant els anys setanta del segle XX, comencen a aparèixer mostres de noves experiències circenses que contribuiran al naixement del "nouveau cirque" o del circ contemporani.

El circ contemporani neix com una alternativa al circ tradicional; es desmarca, però, dels cànons del circ conegut fins al moment. No es tracta de fascinar el públic amb habilitats i proeses, sinó mostrar una nova posta en escena en la que es combinen exercicis circenses amb la dansa i coreografia, el teatre gestual i la pantomima, la música, les arts plàstiques i visuals, etc. En general, els espectacles de circ contemporani es caracteritzen per l'absència d'animals i per un argument i una posada en escena teatral, que no tenen res a veure amb el seguit de números circenses del circ tradicional. Són una evolució artística, encara en fase de recerca i experimentació. Cada creador pot desenvolupar tendències i estils diferents aportant una gran diversitat conceptual i estètica.

El circ contemporani no ha de reemplaçar el circ tradicional. Tots dos estils han de conviure-hi, complementant-se l'un a l'altre.

OBRES GENERALS

- ★ ALBRECHT, Ernest J. [The Contemporary circus : art of the espectacular](#). Lanham, Maryland : Scarecrow Press Inc., [2006]
- ★ BABINSKI, Tony. [Cirque du Soleil : 20 years under the sun : an authorized history](#). New York : Harry N. Abrams, 2004
- ★ BITNER, Rhona. [Circus](#). [Salamanca] : Universidad de Salamanca, 1998
- ★ CHAMPAGNE, Dominic. [Cirque du Soleil : Varekai](#). New York : Harry N. Abrams, 2003
- ★ VIAL, Veronique. [Wings : backstage with Cirque du Soleil !!!](#). [S.I.] : Tondo, cop. 1999

CATALUNYA

- ★ [L'Art del risc : circ contemporani català : \[catàleg de l'exposició\]](#). [Barcelona] : KRTU, Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura ; [Sant Lluís (Menorca)] : Triangle Postals, cop. 2006
- ★ [El Circ i la poètica del risc](#). Barcelona : Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2007

★ [Combinat de Circ 29 : 18 i 19 de febrer de 2006](#). [DVD]. Direcció: Anne Morin. Barcelona : Ateneu Popular 9 Barris, 2006

★ JANÉ, Jordi. [152 volts de pista : 1999-2012](#). Tarragona : Arola, 2013

152 Volts de pista és la cronologia raonada del renaixement del circ català, una art escènica que en pocs anys ha sortit de l'ostracisme per fundar una potent associació professional, engegar fires i festivals i dotar-se d'escoles i centres de creació tot emmarcant aquestes iniciatives en un Pla Integral de Circ consensuat amb el Govern del país. Aquests articles són un reflex i una interpretació de tretze anys de circ. S'hi contemplen totes les modalitats circenses nacionals i internacionals i s'hi obre una mirada a les pulsions i temptejos experimentals d'algunes arts escèniques de frontera. Els dos volums d'aquest llibre contenen els 152 articles publicats per Jordi Jané al quadern de circ Volt de pista del diari Avui entre 1999 i 2012.

★ MEULEN, Tjerk van der. [Vint elefants per un trapezi](#). Valls : Cossetània [etc.], 2016

En aquest llibre hi trobareu un recull visual d'alguns dels millors moments del Trapezi, la Fira del Circ a Catalunya. El seu fotògraf oficial i espectador privilegiat, en Tjerk van der Meulen, ens hi mostra la seva visió personal, plasmant imatges impossibles del que avui dia és un dels esdeveniments circenses nacionals de cita obligada. L'Elefant, que és tota una icona de la Fira, es converteix en vint frases d'alguns dels protagonistes que l'han fet possible. No és només un elefant: en són vint. Vint elefants per un Trapezi.

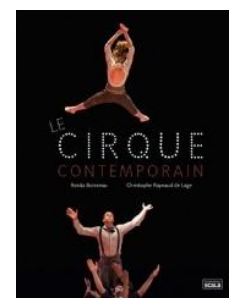
★ [El Món fascinant del Circ Cric](#). Barcelona : Viena, 2007

EUROPA

★ [Avant-garde, cirque! : les arts de la piste en révolution](#). Paris : Autrement, cop. 2001

★ BOISSEAU, Rosita. [Le Cirque contemporain](#). [Paris] : Scala, cop. 2017

Repàs al panorama actual d'una vintena de joves artistes i de companyies de circ contemporani a França. Amb magnífiques fotografies de Christophe Raynaud de Lage.

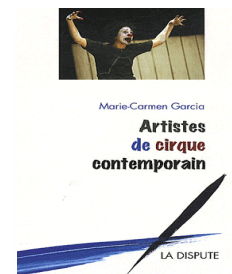
★ CARRARA, Guy. [Archaos : cirque de caractère](#). [Arles] : Actes Sud, [2010]

★ [Cirque à l'oeuvre : Centre National des Arts du Cirque](#). Paris: Les Éditions Textuel, 2011

- ★ [Le Cirque contemporain, la piste et la scène](#). [Paris?]: CNDP, [2001]
- ★ [Le cirque et la danse](#). [DVD]. Réalisation: Géry Sanchez. Paris : Horslesmurs, cop. 2008

- ★ GARCIA, Marie-Carmen. [Artistes de cirque contemporain](#). Paris : Dispute, cop. 2011

Aquest llibre és un dels pocs estudis sociològics sobre el circ contemporani a França. La seva autora es va endinsar durant quatre anys entre petites companyies circenses, tot observant les seves evolucions, i ens convida a descobrir el recorregut vital d'aquests homes i dones "artistes-artesans" del circ.

- ★ [Esthétiques du cirque contemporain](#) [DVD]. Réalisation: Géry Sanchez. Paris : Horslesmurs, 2007
- ★ HIVERNAT, Pierre. [Panorama contemporain des arts du cirque](#). Paris : Textuel, 2010
- ★ HUYSMAN, Christophe. [Pièces de cirque](#). Châlons-en-Champagne : Publication Cnac, 2017
- ★ JACOB, Pascal. [Le Cirque : voyage vers les étoiles](#). Paris : Geo Solar, [2002]
- ★ JACOB, Pascal. [Cirque et compagnies](#). Arles, [etc.] : Actes Sud Junior, [2009]
- ★ JACOB, Pascal. [Les Métiers du cirque : histoire & patrimoine](#). Portet-sur-Garonne : Loubatières, [2013]
- ★ KUDLAK, Bernard. [Plic ploc : carnets de création](#). Paris : Layeur, cop. 2006

- ★ MOREIGNE, Marc. [Les arts sauts : entretiens avec Fabrice Champion, Laurence de Magalhaes, Stéphane Ricordel](#). [Arles] : Actes Sud, [2010]

Entre 1994 i 2007, a través de tres espectacles d'àmbit internacional, aquest col·lectiu de trapezistes atípics i exigents ha transformat radicalment la pràctica de l'acrobàcia aèria, la representació del trapezi i la seva percepció pel públic. Definits com a creadors d'un nou "esperit de l'aire", en aquest llibre transmeten la seva passió per volar.

- ★ MOREIGNE, Marc. [Corps à corps : visions du cirque contemporain](#). Paris : Éditions de l'Armandier, 2010
- ★ [Les Nouvelles formations de l'interprète : théâtre, danse, cirque, marionnettes](#). Paris : CNRS editions, [2004]
- ★ SOULAS, Maya. [Le Cirque : des métiers, une passion](#). Toulouse: Éditions Milan, [2011]
- ★ [Tout le monde est quelqu'un d'autre : répertoire cirque/théâtre/danse](#). Châlons-en-Champagne : Publication Cnac, 2013

ARTS DE CARRER

El final del segle XX ha estat marcat per l'aparició i el progressiu reconeixement de diferents corrents artístics que engloben les arts de carrer. L'existència de les arts del carrer es conseqüència de l'agitació social de finals dels anys 60, tot i que el fenomen es desenvolupa a partir dels anys 70 "al carrer", per a fer viure una forma transgressora de funcionament en la ciutat amb l'esperit de la festa.

Actualment, les arts de carrer admeten i barregen teatre, circ, dansa, teatre d'objectes i titelles, música i arts plàstiques. Els espectacles de carrer combinen habilitats tècniques de diferent naturalesa.

Les arts de carrer sedueixen cada vegada més a coreògrafs, directors i artistes plàstics. Han esdevingut en la seva diversitat i els seus objectius una disciplina apart que va a la recerca de nous públics.

CATALUNYA

★ [Fira de circ al carrer : La Bisbal d'Empordà : 15, 16 i 17 de juliol de 2005 \[DVD\]](#). [La Bisbal d'Empordà] : Ajuntament de la Bisbal d'Empordà [etc.], [2005?]

★ LLACUNA ORTÍNEZ, Pau. [Fira, festa, festival : evolució d'un concepte : informe històric de 20 anys de la Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga = Feria, fiesta, festival : evolución de un concepto : informe histórico de 20 años de la Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga](#). [Lleida] : Universitat de Lleida ; [Tàrraga] : Patronat de la Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga, 2003

★ PALLARÈS, Aída. [El Carrer és nostre : un viatge per la història recent de les arts de carrer i un parèntesi per pensar on són](#). Barcelona : Raig Verd, 2017

Relat sobre les arts escèniques de carrer a Catalunya dels periodistes Aída Pallarès i Manuel Pérez. D'una banda, per entendre què són i què signifiquen. De l'altra, per reflexionar sobre què suposen per a tots nosaltres com a possible significació primera de la democratització real de l'art. Esdevé un viatge per la història recent de les arts de carrer i un parèntesi per pensar on són i en quin punt estan. En un món que individualitza, privatitza i defineix els límits dels carrers i de les places fins al punt que gairebé no hi ha bancs ni espai per jugar, poden ser les arts de carrer una presa de poder?

★ PÉREZ DE OLAGUER, Gonzalo. [Fira de Teatre al Carrer : Tàrraga : \[1981-2005\]](#). Barcelona : RBA/La Magrana, 2005

ESPANYA

- ★ [Instantáneas de lo efímero : recorrido visual y teórico por las artes de calle](#). Elorrio : Artez Blai Kultur, 2004
- ★ MARQUÉS, Mireia. [Teatro de calle : veinte años aprendiendo](#). Elorrio (Bizkaia) : Artez Blai, DL 2004
- ★ MAS i USÓ, Pasqual. La [Calle del teatro : claves para entender el teatro de calle actual](#). Hondarribia : Hiru, 2006

- ★ MAS i USÓ, Pasqual. [Conversaciones de teatro \(de calle\)](#). Colmenar Viejo : Amargord, 2019

Recull d'entrevistes publicades a la revista internacional de teatre de carrer *Fiestacultura*.

- ★ MAS i USÓ, Pasqual. [Teatro de calle actual](#). Colmenar Viejo : Amargord, 2014
- ★ [Teatro de calle](#). [DVD]. Coordinador: Antonio Martínez Calle. Sevilla : Wanceulen, DL 2007
- ★ [Trapu Zaharra : 25 años haciendo la calle](#). Bilbao : Artezblai, 2008

EUROPA

- ★ CHAUDOIR, Philippe. [Discours et figures de l'espace public à travers les arts de la rue : la ville en scènes](#). Paris : Harmattan, cop. 2000
- ★ [Esthétiques des arts de la rue](#) [DVD]. Réalisation: Géry Sanchez. Paris : Horslesmurs, 200
- ★ [Extérieur danse](#) [DVD]. Réalisation: Géry Sanchez. Paris : Horslesmurs, 2009
- ★ GONON, Anne. [In vivo : les figures du spectateur des arts de la rue](#). Montpellier : L'Entretemps, 2011
- ★ [Le Grand repertoire : Machines de spectacle](#). Arles : Actes Sud, cop. 2003
- ★ PASAMONIK, Didier. [Beaubourg : les années saltimbanquis](#). Paris : Oskar, 2007
- ★ [La Relation au public dans les arts de la rue](#). Vic la Gardiole : L'Entretemps, 2006

CIRC SOCIAL

El Circ Social és un procés d'ensenyament i aprenentatge de tècniques circenses que té com a objectiu la inclusió de persones en situació de risc social i el desenvolupament de la seva relació envers la comunitat.

En una proposta pedagògica d'aquest tipus s'aconsegueix estimular la creativitat i promoure les aptituds socials dels participants: milloren el concepte que tenen de si mateixos i desenvolupen valors positius com disciplina, superació, respecte o igualtat.

OBRES GENERALS

★ BALLESTER, Aïda. [Profesionales del circo social : 12 meses, 12 historias.](#) [Barcelona] : Neret Edicions, 2020

Projecte que visibilitza l'experiència en primera persona de 12 professionals del circ social. Arrel de 12 entrevistes que combinen relat de vida i vivències professionals, es comparteixen diferents realitats i reflexions al voltant de la pràctica del circ social i dels principals reptes als que s'enfronta el sector.

★ [Circ, educació i transformació social : el projecte pedagògic de l'Ateneu Popular 9 Barris.](#) Barcelona : Bidó de Nou Barris : Neret, 2016

Aquest llibre pretén explicar la proposta pedagògica de l'Ateneu Popular 9 Barris, basat en les possibilitats i potencialitats que ofereix el circ com a eina educativa i de millora de la qualitat de vida de tot tipus de ciutadans i col·lectius. El 2019 va ser editat també en llengua castellana.

- ★ [Circ : formació i educació \[DVD\]](#). Barcelona : Comissió de formació de l'Ateneu Popular de 9 Barris, [2008?]
- ★ DAL GALLO, Fabio. [Il circo sociale : Escola Picolino, arte-educazione e inclusione sociale](#). [Macerata] : Simple, 2008
- ★ DAL GALLO, Fabio. [Fondamenti del circo sociale](#). [Macerata] : Simple, 2012
- ★ DURAND, Frédéric. [À l'école du cirque](#). Vic-la-Gardiole : Entretemps, 2005
- ★ HOTIER, Hugues. [La Fonction éducative du cirque](#). Paris [etc.] : L'Harmattan, 2004

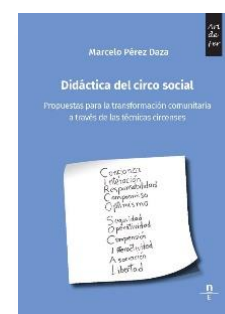
★ [Las Mujeres y el circo social : actas ponencias II Edición Festival CAU Granada 6, 7 y 8 de Diciembre 2017](#). Granada : Diputación de Granada, 2018

Texto complet de les actes de les ponències del Festival CAU dedicat a les dones i el circ social.

★ PÉREZ DAZA, Marcelo. [Didáctica del circo social : propuestas para la transformación comunitaria a través de técnicas circenses](#). [Barcelona] : Neret edicions, 2020

Llibre que presenta la didàctica del circ, un camp obert per a la praxis social. Es proposen diverses experiències i estratègies que poden ajudar a comprendre les fortaleses que el circ posseix en el desenvolupament de factors i habilitats per a la vida en infants, joves, les seves famílies i la comunitat.

★ [Una Il·lusió compartida : Ateneu Popular 9 Barris : 25 anys](#). Lleida : Pagès, 2004

Biblioteca Nou Barris

🏠 Plaça Major de Nou Barris, 2
08042 Barcelona
☎ Tel 93 2914850
✉ b.barcelona.nb@diba.cat

Horari

Dilluns i dimecres 9.30h-13.30h i 15.30h-20.30h
Dimarts, dijous i divendres 9.30h-20.30h
Dissabte 10h-14h i 16h-20h

Accessos

Metro: L4 – Lluçmajor
Bus: 11, 47, D40, D50, V29, H2, H4, M19

Segueix-nos:

#bbcnNouBarris
@bibnoubarris

